

V edivosti je moč!

za vsa leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, v
naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira na
naročnina na nedeljsko izdajo „Edinosti“: stane: celotno K 620, pol leta 2-ve
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovane
pisma se ne sprejemajo in v rokopisi se ne vračajo.
Neročnino, oglasne in reklamacije je pošiljati na upravo lista
UREDNIŠTVO: ul. Gergio Galati 18 (Narodni doma
izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik
konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcij
lista „Edinost“ v Trstu, ulica Gergio Galati št. 18.
Poštno-hranilnični račun št. 841-652.

Se je-li minister za notranje stvari pogajal radi povišanja častniških plač? — Minister-

ski predsednik dr. Wekerle: Seveda se je pogajal in se bo tudi še pogajal, ker je to njegova dolžnost. — (Hrup na najskrajnejši levi.) — Odgovor ministrskega predsednika je bil vzet na znanje. Seja je bila zaključena ob 2 1/4 popoldne.

Wahrmundova afeta v gosposki zbornici.

Kakor smo včeraj poročali v brzojavki, je v predvečerni prvi seji gosposke zbornice stavil grof Fran Thun interpelacijo na vlado glede Wahrmundove afete. Interpelacija je vobče presenetila po svojem rezkem tonu in po grožnji nasproti vladi, ki je v njej zapopadla. Grof Thun in tovariši govorijo v interpelaciji o brošuri Wahrmundovi, ki da je žalitev katoliškega nauka, cerkve in Boga, in trdijo, da prof. Wahrmund ni več na svojem mestu kakor profesor kanoničnega prava: zahtevajo od vlade, naj v najkrajšem času ukrene glede Wahrmunda dispozicije, ki bodo odgovarjale njihovim čutvom in prepričanju. V nasprotnem slučaju pa grozijo, da si bodo izvajali posledice s tem, da zavrnejo odobritev proračuna oziroma proračunskega porizorija.

Taka govorica je nenavadna v gosposki zbornici. Vzrok in posledice groženj visokaristokratičnih frondistov pa sta ob vsem respektu pred žaljenim katoliškim čuvstvom glede — sedaj pa že precej deplasirane — Wahrmundove afete v prenakomernem razmerju, da bi se ne smelo interpelantu grofu Thunu pripisati drugih skritih namer. Interpelacija grofa Thuna utegne biti kombinirana šahovna poteza proti Becku, kajti velekonserativci v gosposki zbornici gojijo brzkone nado, da se zopet bližajo njihovi časi, in grof Thun — kakor znano — nima nikake volje igrati vlogo političnega mrtveca.

Konferenca skupnih ministrov.

Danes se vrši na Dunaju konferenca skupnih ministrov, na kateri se določijo skupni proračun za leto 1909. Konferenca se udeležita tudi ministrska predsednika baron Beck in dr. Wekerle.

Hrvatska.

Potovanje barona Raucha na Dunaj.

Baron Rauch je bil zopet v Budimpešti in na Dunaju. Saj vse njegovo „vladenje“ se stoji v vzorenju med Zagrebom, Budimpešto in Dunajem. Kolikor mu preostaja časa za bivanje v Zagrebu, ga porablja le za brezsrčno preganjanje dijakov, profesorjev in uradnikov — z odredbami, ki naj bi udušile vsaki svobodni dih v Hrvatski in spravile vse javno življenje pod njegovo tiransko peto.

Baron Rauch je bil torej zopet na Dunaju. Ni dvoma, da je bil pozvan tjakaj.

Rauch razširja vesti — izlasti mu je na službo znani dunajski list „Die Zeit“ —, da je njegova dunajska misija popolnoma uspela, da ga je kralj najmilostljiveje vsprejel in da so me odajni krogi — izlasti tudi minister za vnanje stvari baron Aehrenthal — odobraval njegovo postopanje v sferi z Medakovićem.

Z drugih strani pa se zatrja nasprotno: da je baron Rauch naletel na Dunaju na jako nepovoljno razpoloženje in da so mu dnevi šteti.

Jako interesantnih informacij je dobil „Pokret“ od svojega dunajskega dopisnika na podlagi razgovora, ki ga je imel ta sedež z neko osebo, ki je v zvezah z dvornimi krogi.

Ta oseba umeje, da mora priti do reakcije, ali živo je priporočala, naj ne pride do izgrediv. Stvar da ne stoji slabo za Hrvate. Rauch je bil pozvan k cesarju, da se opraviči. Kralj je bil oster, ozlovoljen, posebno pa radi afete z Medakovićem. Kralj je očitno pokazal svojo nezadovoljnost z Rauchovim režimom.

Na pripombo dopisnika, da vendar ostane vse pri starem, je odgovorila ona oseba: Za sedaj! Morda pride celo do kakšnega odli kovanja, ali to naj ne vznemirja nikogar, ker to je — politika. Sedaj so jubilejne svečanosti, na Dunaj pride več ptujih vladarjev. Zato žele na Dunaju, da se monarhija ne nahaja v krizi, ne žele v tem hipu sprememb.

Drugi vzrok, da Rauch ostane še nekoliko časa, je v dejstvu, da so v Budimpešti postali jako nervozni. Oni hočejo od Raucha — vspehov. Iz Budimpešte naganja o Raucha, on pa je izgubil glavo.

Na vprašanje dopisnika, da-li pride še do hujih odredbe, je odgovorila ona oseba, da — ne!! Sikaniralo se bo nadalje in proganjalo posamične osebe, ali velikih pooblastil, kakor jih je prosil, Rauch ne dobi. Posebno ne glede suspendiranja tiskovnega zakona. (On bi hotel, da se novinar vskradi poštni debit, to je, da ne bi dobivale več časniških mark in bi se morale pošiljati pod križnim zavrtom, kar bi jih materialno jako oškodovalo).

Rauchova misija je popolnoma bankrotirala. Njegovi vplivni sorodniki so ga bili opisovali kakor jedinega človeka, ki je sposoben, da reši hrvaško vprašanje. Sedaj pa so na Dunaju razočarani na vsej črti. Ali — kakor rečeno — žele, da bi jubilejne svečanosti minole brez kriz.

Simptomatičnega pomena je tudi, da prestolonaslednik ni vsprejel Raucha.

Zaupnica posl. dr. Paveliću.

Kakor znano, je izstopil iz Frankove stranke tudi dr. Ante Pavelić. Ves samo-

borski okraj, katerega Pavelić zastopa, mu je izrazil svoje zaupanje; to kaže, da Frankove mabinacije v tem okraju niso vspele.

Pod bajoneti orožnikov.

V torek je dospelo v Zagreb na brzojavni poziv osemdeset orožnikov. Ako se računja k temu še zagrebska orožniška postaja, je razvidno, da ni bilo kmalu v Zagrebu še toliko orožnikov.

Generalni štrajk na zagrebskem vseučilišču.

Iz Zagreba poročajo: V torek predpopoldne je prišlo k rektorju prof. Mauroviću pet vseučilišnih slušateljev, ki so mu priobčili sklep shoda akademične mladine, naj senat zavzame stališče nasproti Rauchovemu atentatu na vseučilišče, storjenem z umirovljenjem profesorja Šurmina. In to čim prej!

Profesorski zbor filozofične fakultete je tudi imel sejo, na kateri je enoglasno sklenil, da uloži najenergičnejši protest proti umirovljenju profesorja Šurmina ter izroči istemu zaupnico, kakor svojemu kolegi, ki je do zadnjega časa kakor profesor, a posebno sedaj kakor dekan filozofične fakultete najvestneje vršil svojo službo.

Ta sklep filozofične fakultete je bil priobčen professorskemu zboru juridične fakultete, da se posvetuje o stvari.

Včeraj je dijaški odbor proklamiral generalni štrajk in pozval vse tovariše, da zapustijo vseučilišče in se ne povrnejo, dokler se ne poravnava gdi atentat Rauchov na svobodo vseučilišča in se ne da hrvaškemu vseučilišču primernega zadoščenja.

Do torka popoldne je bilo na vseučilišču uloženi že 150 prošenj odpustnic, med temi 90 od dalmatinskih diakov.

Za Rauchove žrtve.

Na torkovi plenarni seji hrvaško-arbske koalicije je bilo za narodni odpor in obrambo za prvi hip podpisano 201.000 K. Od tega denarja se bo podpiralo žrtve Rauchovega nasilja.

Proti nasilju barona Raucha.

Osreduji klub hrvaške stranke prava je izdal komuniké, v katerem najostreje obsoja klevete in denunciacije, s katerimi se hoče srbsko samostalno stranko prikazati kakor veleizdajko in antidinastično. Nadalje se naj odločneje protestira proti brezobzirnemu postopanju barona Raucha. Komuniké zaključuje, da se bo hrvaška stranka prava najodločneje borila proti nasilju in tiranstvu madjarskih mogotcev kakor tudi proti njihovim eksponentom v Hrvatski. To borbo bo stranka složno vodila z ostalimi strankami, dokler ne izvojuje po zgodovini in pozitivnim zakoni ter po kraljevi prisegi zajamčeno ravnopravnost in svobodo kraljevine Hrvatske.

V torek popoldne je bila v Zagrebu plenarna seja hrvaško-arbske koalicije, na kateri se je pretresalo stališče, ki ga zavzamejo delegati v skupnem državnem zboru v Budimpešti.

Potem so se hrvaške stranke v koaliciji enoglasno izjavile solidarnimi s srbsko samostalno stranko v borbi proti sedanjemu nasilnemu režimu barona Raucha.

Hrvatski listi javljajo, da bo v ogrsko-hrvatskem državnem zboru govorilo več hrvaških delegatov, da zavzamejo svoje stališče nasproti klevetam, naperejem v zadnjem času proti koaliciji. Govorniki nameravajo poudarjati namen specijalne kampanje proti samostojni srbski stranki in v zvezi s tem spraviti na dnevni red tudi afero droboja med Rauchom in Medakovićem.

Reforme pri gališkem namestništvu.

Vlada namerava izvesti pri gališkem namestništvu več reform. Pred vsem hoče pomnečiti število okrajnih glavarstev. Ustanovi se tudi novo mesto dvornega svetnika, ki je dobi kak Malorus.

Rusija.

Stolipin — grof.

Kakor poročajo iz Petrograda, podeli car ministrskemu predsedniku Stolipinu grofovstvo.

Drobne politične vesti.

Novi volilni red za Dalmacijo. V dunajskih parlamentarnih krogih se govori da novi volilni red za dalmatinski deželni zbor, ki ga je deželni odbor predložil vladi, skoraj gotovo ne dobi sankcije.

Maloruski klub je imel včeraj na Dunaju pod predsedstvom posl. Romanczuka sejo, na kateri je razpravljal o političnem položaju. Kakor javljajo z Dunaja, je klub sklenil umakniti vse nujne predloge glede galiških razmer.

Hrvatski poslanci v avstrijski zbornici proti Rauchu. — Z Dunaja javljajo, da se hrvaški poslanci pripravljajo na posebno akcijo, ki jo razvijejo v zbornici takoj ob sestanku proti vladi bana Raucha na Hrvatskem.

Kazensko postopanje proti profesorju Feilbogu. „Giornale d'Italia“ poroča iz Vatikana: Dunajski nuncij je sporočil v Rim, da se je proti židovskemu profesorju Feilbogu uvedla kazenska preiskava. Vatikani ni pa tozadevno stavil nikakega predloga. (Kakor znano je profesor Feilbogen na Veliko noč s svojo soprogo in svakinjo prisostvoval v Sikstinski kapeli papeževi maši, na kateri sta se obe poslednji dali od papeža obhajati.)

Iz angleškega parlamenta. Prihodnji teden prične angleška zbornica razpravljati zakon o obligatnem zavarovanju za starost. To vprašanje se vleče že deset let. Ministerstvo ga je sklenilo urediti že leta 1896. Strošek za prvo leto bo znašal 1 in pol mil. frankov.

Dnevne vesti.

Za slavnost I. majnika bode jutrišnja „Edinost“ posvečena slovenskim delavcem. Slovenski delavci so sklenili praznovati dan, ki je proslava dela, in tudi mi hočemo ta dan praznovati s slovenskimi delavci, kojim velja geslo: Zaveden delavec, zaveden Slovenec!

Tržaška volilna reforma. — Sporazumljenje med večino in manjšino. Včeraj je imela deželno-zborska komisija za volilno reformo svojo plenarno sejo, v kateri je prišlo med italijansko večino in slovensko manjšino do sporazumljenja.

Okolica — iz katere se izločijo katastralne občine Škorklja, Kjadin in Ujarbola — dobi 12 mandatov, mestni volilni okraj z gori omenjenimi tremi občinami 68. Volilci v okolici bodo razdeljeni v dva razreda in v tri volilne okraje. Okolica bo v delegaciji zastopana po dveh zastopnikih. Volilci, ki stanujejo v okolici, a imajo podjetja, od katerih plačujejo davek v mestu, bodo volili v mestu, dočim bi po vladnem načrtu odločevalo bivališče. Dosedaj sklenjene spremembe volilnega načrta je vlada odobrila skoraj do cela; in suspenso so ostala le določila o reklamacijskem postopanju, o katerih se pododsek še nadalje pogaja z vlado. Sedaj je takorekoč gotovo, da bo načrt v sporazumljenju med strankami in vlado vsprejet. Rešiti je med drugim še določila o razdelitvi mesta po okrajih in o volilni pravici, oziroma o razvrščanju volilcev po razredih.

Odlikovan naš arhitekt. Arhitekt g. Josip Costaperraria v Trstu je bil pri konkurenčnem tekmovanju za zgradbo mečanske posojilnice v Puli odlikovan z II. nagrado.

Iz finančne službe. Sodni adjunkt dr. Enea Coglietta je imenovan adjunktom finančne prokure pri finančni prokuri v Trstu.

Novo slovensko trgovsko podjetje v Trstu. Nekateri naši podvzetni in neumorni trgovci ustanovili so sinoči veliko spedijsko komisijonalno družbo „Balkan“ s sedežem v Trstu, ki namerava voditi in organizirati trgovino v slovenskih rokah. Nadejati se je, da se interesenti z navdušenjem in zaupanjem zavzamejo za to čisto jugoslovansko zadrugo, ki obeta vzvesti do krepke gospodarske organizacije. To novo podjetje prične poslovati že s 1. julijem t. l.

Nadvojvoda Fran Salvator v Trstu. V torek zvečer je prišel iz Lipice v Trst nadvojvoda Fran Salvator ter se je nastanil v „Hotelu de la Ville“. Včeraj jutraj si je nadvojvoda v spremstvu gosp. namestnika in kontreadmirala Conarde ogledal pristanišča dela in potem „Stabilimento tecnico“.

„La Nave“ in tržaška irredenta. Plakati, nalepljeni na raznih krajih mesta naznanjajo, da vprižarjajo v Benetkah d'Anunziovo „Nave“, katere politična tendencija toliko navdušuje našo irredento. Samo ob sebi umevno je, da je cvet irredente porabil to priliko in romal v Benetke, da — kakor pravi „Indipendente“ — „izrazijo tam pesniku ono, česar se mu tokaj ne more povedati“. V gledališču so izročili d'Anunziju lovorov venec s trakom „najlepših (!) barv“ in z napisom: „I profughi dell'amarissimo Adriatico“ (Pregnanci grenke Adrije).

Drugi dan — v ponedeljek — je bil oficijelni banket v čast Gabrielu d'Anunziju. Na desni strani pesnika je sedel Attilio Hortis, njemu nasproti tržaški pesnik Riccardo Pitteri. Conte Foscari je omenil, da so prišli „Benečani“ z obeh obali, da počastijo pesnika, „ki ob enem s srečo našega morja opeva najbolj vzvišeno prorokovanje“. Hortisa, ki da je klicar tisočev src, zvestih v vsakem slučaju, in Pitterija je govornik enafatično pokazal pesniku.

Govoril je tudi Hortis, ki je rekel, da so prišli Tržačani klanjat se Benetkam ki si je svesta prastare veličine in ki stremi k novi veličini. „Iz slavnega zmagovalnega pristana, naj „Nave“ (ladija) odplave zmagovito v srečo Italije k novim trijumfom in novim častem“.

„Indipendente“ pravi, da ni mogel Hortis bolje izraziti čustva Testa.

Toliko za kroniko; o stvari prinašamo na drugem mestu zanimiv članek.

Pogreb pok. Ivana Bičeka se je vršil dne 28. t. m. ob 4. uri popoldne (in ne ob 4 in pol, kakor je bilo pomotoma objavljeno v „Edinosti“). Radi pomote glede ure pogreba, je mnogo žalovalcev prišlo pre-

pozno. Udeležba pa je bila vseeno lepa. Pogreb je vodil g. Capelan osebno. Od stare mitnice je spremljala lepa vrsta kočij pokojnikove zemске ostanke na tuk. mestno pokopališče, kjer bo blagi pok. užival zaslužen mir in pokoj.

Ob tej priliki si ne moremo kaj, da ne bi opozorili predsedstvo mestne bolnišnice naj skrbi zato da bodo dotični organi zakrivali sekcijonirane dele mrtličev.

Malo bombaza, ali kaj sličnega ne stane toliko. Obiskovalcem mrtvašnice in posebno sorodnikom pokojnikom ni vse eno, v kakem stanju ugledajo ostanke svojih dragih. Od g. Manussija pričakujemo, da vstreže naši oziroma želji ljudstva.

Zahvala. Gospa Terezija Biček, soproga umrlega vrtarja „Narodnega doma“ gospoda Ivana Bičeka, izreka tem potom najiskrenejšo zahvalo vsem onim blagim ljudem, ki se jej o britki izgubi, ki jo je zadela, izražali svoje sočutje, posebno pa njim, ki so dragega pokojnika spremili k večnemu počitku.

Lepa vzgoja! Pod tem naslovom nam pišejo: Danes sem se mudil v okrožju sv. Jakoba. Slučaj je nanesel tako, da sem vprašal neko deklico — kakih 10 let — čigava da je? In dekletce mi je odgovorilo v italijanskem jeziku, da je ščava, mati in oče da sta jej ščava iz Gorice.

Tako je govorilo dekletce slovenskih starišev! Tu imamo začen izgrej, kako nekateri naši ljudje vzgajajo svoje otročice!

Ločitev Lloydovega arsenala od Lloyda. „Fremdenblatt“ poroča: V zadnji seji upravnega sveta „Avstrijskega Lloyda“, v kateri so, kakor znano, določili računski zaključek za leto 1907, so temeljito pretrgavali tudi vprašanje o odcepljenju Lloydovega arsenala. Umevno je samo ob sebi, da je imela razprava tam le akademičen značaj, ker je vsaka transakcija v ta namen odvisna od odobrenja. Odbor, ki ima opravljati stvari Lloyda, se je v zadnji seji omenil na to, da je podal podrobno poročilo, o nameravani ločitvi Lloydovega arsenala. Upravni svet je vzel to poročilo na znanje in je poleg tega naložil odboru, naj stvar dalje proučuje in naj v jedri prihodnji seji upravnega sveta stari konkretne predloge. O vsebini refuta, ki ga je podal srslanski odbor v zadnji seji upravnega sveta, doznajemo nastopno:

Najprej poudarja referat, da je ločitev arsenala od Lloyda neizogibna. To mnenje podkreplja odbor z naglašanjem, da je vodstvu „Avstrijskega Lloyda“ nemožno, da bi dva tako veliki podjetji, kakor sta paroplovna podjetja „in arsenal hkratu vodil na način, ki bi dajal nade do čim, najboljših uspehov obeh podjetij. Lahko si je misliti, da so potem v zgornjih besedah opisali rastočo pomembnost arsenala. Arsenal daja sedaj trem tisočim delavcem dela, ima vrsto ladjevnic, nešteto delavnic a pred vsem je jako sposoben za nadaljni razvoj. O tem gre le en glas, da bi se mogel arsenal Avstrijskega Lloyda povspeti do ladjevnice prve vrste, ako bi se porabilo za to potrebna sredstva. Ali — in to je drugi moment, ki po mnenju upravnega sveta govori za ločitev arsenala od Lloyda je, da hrani vsa sredstva za spopolnjenje ladjevja, da zadošča pogodbi, sklenjeni z državno upravo in da ostaja na višini svoje naloge.

Z ozirom na ta dejstva torej se pripo-roča ločitev arsenala od Lloyda in referat se je moral torej baviti z vprašanjem, ali naj se taka ločitev izvede ali s tem, da se arsenal proda, ali da se da v najem.

Proti prvi eventualnosti sta navedeni v spomenici izlasti dve okolnosti. Prvi dejstvo, da je za arsenal sam uknjiženih šest milijonov kron, dočim so tla cenjena na deset milijonov kron. Ob takih okolišnih bi bilo težko najti kupca se temeljito razmislija projekt družbe, ki bi vzela arsenal v najem. Prodaja bi bila težavna tudi iz razloga, ker tvori arsenal pokritje za prioritete in bi v slučaju prodaje navstala potreba, da se nastavi kurator za prioritete, in bi se javilo še druge težave. Vse težave pa odpadejo, ako se arsenal odda kak družbi v najem. Kakor že naglašeno, se je razpravljalo o tem projektu le v glavnih potezah. Toliko pa se more reči že danes, da si hoče uprava — Lloyda zagotoviti merodaven vpliv na družbo. V razgovoru so se orisali nove družbe črtali v smislu, da bi se ustanovila delniška družba z delniškim kapitalom 5 mil. kron, ki bi bila opremljena temeljito in prioritetenimi akcijami. Umevno je, da si Avstrijski Lloyd zagotovi prednost, da se bo ob naročilih na ladjedelnicah družbe v prvi vrsti nanj jemalo ozir. Istotako je gotovo, da si za prva leta Lloyd pridrži posest vsega kapitala, v pričakovanju, da se po rastočem razvoju Lloydovega arsenala najdejo kupci v velikem številu za temeljne in prioritetenne akcije k osamosvojenju LL. arsenala vodititi misel da samostojno strokovno vsposobljeno vodstvo, ki se bo povečalo samo temu podjetju, more povzdigniti to podjetje na izredno višino. In to pričakovanje se more tudi res označiti kakor povsem opravičeno; ako se res uprabi jo velika sredstva — štirih do petih milijonov. Vspricho vne, s katero se vsi faktorji v državi trudijo, da vsetranski povspenjujejo ladjeljno industrijo in da temu važnemu instrumentu našega eksporta, stavijo bogata sredstva na razpolago, se zdi rečena nada opravičena. Ali, kakor rečeno, stvar vlade je da-li se načrt ločitve arsenala od Lloyda potom oddaje v najem uredititi ali ne.

Pekarije ostanejo v petek 1. maja zaprte ves dan. kruh po hišah se razdeli v četrti popoldne.

Potres. Na tukajšnjem c. kr. pomorskem observatoriju so v torek zvečer zabeležili potresni aparati bližnji potres. Potres je prišel ob 6 uri 23 min 13 sek. in je končal ob 7 uri 30 min. 6 sek. zvečer.

Ne to nedeljo, ampak prihodnje dne 10. maja t. l. bo zborovalo Učiteljsko društvo za Trst in okolico ob 10. dopoldne v sv. Križu.

Poleg običajnega dnevnega reda bo predavanje g. dra I. Pertota o temi: Kako povpešuje ljudska šola javno zdravstvo. Po zborovanju izlet k izvirkom tržaškega vodovoda v Brojnico. Vabljeni so kolegi in prijatelji iz bližnjih krajev. O d b o r.

Kmetijska družba za Trst in okolico naznanja, da namerava oddati na rejo štiri pare plemenskih prešičev Jorkširske pasme proti navadnim pogojem. Dva para bi se oddala v zgornjo, dva pa v spodnjo trž. okolico. Zglasiti se je do 6. maja t. l. Pogoj se zvede v družbini pisarni v ulici Galatti 12. II. ki je odprta vsak dan od 10. do 11. ure popoldne.

Poroke, rojstva in umrljivost. Od 19. do 25. aprila se je v trž. mestni občini poročilo 23 parov. Rodilo se je 143 otrok, in sicer 75 moških in 68 žensk; od teh 32 nezakonskih. Umrla je 110 oseb, in to 53 moških in 57 žensk; od teh 24 izpod enega leta.

Izseljevanje iz Bosne. Glasom uradnih podatkov se je v minulem letu izselilo iz Bosne 820 ljudi. To je veliko število za tako malo deželo s tako malim prebivalstvom.

Tržaška mala kronika.

Tat sukenj. Sezona tatov sukenj je sicer prešla, no kakor se zdi, krade se tudi izven sezone. Človeka, katera je brčkone zeblo, sta Karl Ghersa, star 16 let, težak iz Trsta, in Oliviero Manzini, star 20 let, tapcir iz Zadra. Aretirana sta bila v ljudski kuhinji v ul. Zudecche, kjer sta vkradla kuharju površnik.

Tudi radi tatvine površnika je bil včeraj aretiran Peter Bruno, 21 leten brisec kradel ga je nadnatakerju kavarno „Stazione“.

Goljuf. Ivan Motfreda, star 56 let iz Zadra je bil včeraj aretiran radi raznih goljufij na škodo Josipa Gergiča iz St. Ivana št. 112 (K 50) in Martina Pečarja iz Gropade (74 K).

Potuje zastoj. Bil je aretiran včeraj 16 leten mornar Ivan Gasperdis iz Reke ker se je bil v Aleksandriji vtihotapil v Lloydov parnik „M. Teresa“ in je tako zastoj potoval iz Egipta v Trst, katera vožnja za III. razred stane sicer 80 K.

Ponočnih razgrajčev je predsinočnjem policija aretirala 9.

Smešnica. Pri kosilu. Mož: Zajec ima izvrsten okus ali si ga ti priredila? — Mlada žena: Sem te li mar vprašala, če si ga ti ustrelil?

Koledar in vreme. — Danes: Katarina Sienska dev. — Jutri: Filip in Jakob apost. — Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 17° Cels. — Vreme včeraj: deloma jasno, zvečer dež.

Vremenska napoved za Primorsko: Oblačno spremenljivo. Zmerni vetrovi. Temperatura mila. V začetku lepo potem motno.

Naše gledališče.

V nedeljo je zaključek sezone z ljudsko igro:

Požigalčeva hči.

Nastopi vso dramsko osobje in sodeluje godba in pevci šentjakobske čitalnice.

Začetek predstave že ob 7. uri zvečer.

Društvene vesti.

Kolesarsko društvo!

Javlja svojim članom da priredi dne 1. majnika celodnevni izlet v Predjamo (pri Razdrtu); odhod iz pred društvenih prostorov, Via Stadion št. 19. ob 6. uri zjutraj točno. Gospodje člani ki nimajo še znaka in čepice, vdobite iste pri društv. blagajniku vsaki dan. Glede društvene obleke, ako bi si jo kdo naročil je odbor sklenil pogodbo s krojačem Tomažom Kelemenčič, Via Lavatoio št. 5, za ceno po 82 K. Naznanja obenem, da priredi v nedeljo 10. maja izlet v Nabrežino o priliki izleta koles. društva „Gorica“. Nadaljni vsprejete te prireditve se pravočasno obvesti. Pozivljamo svoje člane, da si čimprej preskrbijo društveni krog. Oni kolesarji ki se pridružijo izletu dne 1. maja, naj čakajo na Opčinah okoli 7. ure

zjutraj, oni v Sežani pa okoli 7. in pol. Gg. odbornikom se naznanja da se vrši danes seja v kavarni „Comercio“ ob že določeni uri.

Na obilno vdeležbo vabi Odbor.

Trgovsko izobraževalno društvo v Trstu priredi v nedeljo dne 3. maja 1908. zaključni plesni venček v lastni dvorani v ul. S. Francesco št. 2, I. nadstr. Začetek ob 8 in pol uri zvečer. Ker je to zadnji venček v tej plesni sezoni, vabi veselični odsek vse prijateljice in prijatelje plesa na najobilnejšo udeležbo.

Vstopnina: nečleni K 1.20, člani 80 st., dame 60 st.

„Čitalnica“ pri sv. Jakobu opozarja p. n. pevke in pevce na pevsko vajo, ki se vrši danes četrtek točno ob 8 in pol uri zvečer.

Tamburaški odsek „Kola“ vabi vse gg. tamburaše in tamburašice, da se snidejo jutri točno ob 2 uri popoldne v prostornih „Trž. podpornega in bralnega društva“ ul. Stadion št. 19. Naj nihče ne manjka.

Nar. delav. organizacija

Tovariši! Delavci! Agitirajte za proslavo prvega majnika!!

Glej oglas na čelu lista!

Vodstvo N. D. O. vabi vse odbornike strokovnih skupin, da se danes udeležijo vsi polnoštevilno ob 7 in pol uri zvečer zelo važnega sestanka. Na razgovoru je zelo važna, in nuja društvena zadeva.

Vesti iz Goriške.

x **Ene ne pogodijo pametne** mestni očetje goriški namreč. Priprave za novo široko cesto s Korna do Katarinijevga tega vrše se odkar teče Bohinskega železnica. Slednjič so se mestni medijani vendar odločili, da poderejo Rajhovo hišo na Kornu in napravijo po potoku Kornu novo udeležno cesto, ki bi se združila s tgom Katarina pred Ritterjevo palačo. Bil je že v to svrhu političen obhod in delo bi se bilo mvrlo oddati v tem času. Nakrat so pa prišli mestni mogotci do prepričanja, da bi bilo udobnejše in lepše, ako bi se nova cesta zvezala s sredino Goriškega. Lastnik hiške bi se v ta namen imela porušiti, drugi podžupan Battistig, zahteva odškodnino za potrebno zemljišče in hišo 70.000 kron, za vse svoje tamošnje posestvo pa K 140.000. Umetno bi bilo, ako bi se vse kupilo in bi občina potem, ko bo nova cesta napravljena, ostalo zemljišče lahko drago prodalo za stavbe. Samo denarja nepotrebuje in ga je potrošila drugod za potrebna zemljišča in zgradbe. Ta zavrženi denar bi se v tem slučaju dobro obrestoval. Pa kaj se hoče: Goriški mestni očetje so prepametni!

x **Visoki gosti v Gorici.** V torek ob 6 in pol zvečer prišel je v Gorico s posebnim vlakom državne železnice vojvoda Cumberlandski s soprogo, hčerjo in spremstvom, skupaj 21 oseb. Nastanil se je v hotelu „Südbahn“, kjer ostane nekoliko dnij. — Dne 2. majnika se pričakuje semkaj nadvojvoda Frana Salvatorja, ki dospe sem v avtomobilu in izstopi v istem hotelu.

x **Vse se maščuje!** Kakor znano, je je kupila „Associazione cooperativa di credito“ Pavletigovo hišo v gospodski ulici, potem, ko je protest na deželni odbor zabranil, da ni mesto goriško zopet vrglo tisočakov v vodo. Uprava „Cooperative“ je potem hitro odpevdsala prodajalne prostore slovenskemu trgovcu Jeriju Zorniku, ki je kupil nasprotno hišo ter prenese svojo trgovino v prostore,

St. 4720.
1008.

Razpis natečaja.

Razpisuje se natečaj za mesto „opravnika za pobiranje deželne davščine na pivo“, v sodnih okrajih tolimskem, cerkljanskem in kanalskem s sedežem pri Sv. Luciji.

Prosilci za to mesto morajo dokazati, da posedujejo vse kvalifikacije potrebne za izvrševanje opravil, določenih za opravnika.

Pravilno opremljene prošnje se imajo predložiti deželnemu odboru do 10. maja t. l.

Nadrobna pojasnila glede službe in službenih prejemkov kakor tudi glede vseh drugih podrobnosti se podajajo pri uradnih deželnega odbora.

Deželni odbor

v Gorici, dne 25. aprila 1908.

Deželni glavar:
Pajer.

Velika zaloga vsakovrstnega pohištva

- navadne do najfineje vrste po najnižjih cenah. -

Peter Jeraj

TRST, ulica Vincenzo Bellini št. 13
ter vogal ulice sv. Katarina.

Direktni dovoz štajerskih kokoši in jajc. Specijaliteta: **Graške Poulards.** Cene dogovorne. — Postrežba na dom. **Ulica Campanile št. 15.**

Najboljša reklama za trgovce obrtnike, rokodelce in zasebnike sploh se „MALI OGLASI“ v „Edinosti“

ANTON SKERL

mehanič, zapiseženi izvedenec
TRST, Carlo Goldonijev trg št. 11
Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“
Napeljava in zaloga električnih zvončkov, luči in prodaja gramofonov, zvončkov, in fonografov. Zaloga priprav za točiti parov. Lastna delavnica za popraviljanje šiv. strojev, koles, motokoles itd.
Velika zaloga pripadkov po tovar. cenah.
TELEFON št. 1734.

Neštevilo spričeval dokazuje izbornost in vspeh.

oooooooooooo

Ako hočete, da Vam lasje zrastejo in postanejo lepi,

Ako hočete, da Vam ne bodo lasje izpadali,

Ako hočete, odpraviti z glave luske, rabite edino le znameno

Chinina

Salus

Na prodaj v parfimerijah mirodilnicah in brivnicah v buteljkah po
K 1.20 in K 1.80.

Paziti je na ponarejanja.

oooooooooooo

Mnenje gosp. Dra. Rudolfa Greger

zdravnika, ranocelnika itd. na Dunaju.

Gosp. J. SERRAVALLO

Trst.

Naznanjam Vam, da sem rabil jaz sam Vaše **ŽELEZNATO KINA-VINO SERRAVALLO** (Vino di China Ferruginoso Serravallo). Isto se mi ni samo prileglo, temveč mi je tudi ojačilo želodec. Pri vsaki priliki bodem predpisal ta izdelek, ter ga tudi ustmeno priporočal.

DUNAJ, 13. oktobra 1907.

Dr. Rudolf Greger.

Vsakovrstne obleke in krila

za gospe in deklice

kakor tudi jopiči, bluže in plašči.

Obleke in krila za otroke.

Cene zmerne.

Giorgio Jess fu G.

TRST

ulica Bariera vecchia št. 15.

SLOVENCIM NE ZAMUDITE OBISKATI

Pariške prodajalnice obuvala :: :: ::

Trst ul. S. Antonio št. 4 (hiša Terni) (Calzoleria Parigina)

kjer najdete vsaki dan nove dohode najlepšega obuvala za gospode, gospé in otroke. Največja eleganca, cene zmerne, blago prve vrste.

v katerih je sedaj prodajalnica tobaka. Tobakar gre v sosedne prostor, ki jih ima že 30 let čevljar Gentile. Ta je pristen Lah in ne ve, kam bi se preselil. Tako so Labi z odpovedjo prostorov Zorniku, vrgli svojega vernega pristaša na ulico.

Ravnatelj v goriškem centralnem semeišču je imenovan mons. František Castelliz, vodja deškega semeišča v Gorici in prof. veronavka na učiteljsku. Novi ravnatelj je rodem Gorican. Doslej je bila navada, da je bil ravnatelj vzet iz členov proforskega zbora.

Obrtno-nad. šola za zidarje v Renčah bo imela slovesen sklep šolskega leta — 1907/08 v nedeljo 3. maja ob 3. uri popoldne v šolski dvorani. Ob tej priliki bodo v dvorani razstavljeni letni izdelki učencev.

Naklo pri Divači. Lanska slaba letina za seno kaže vedno večje posledice. Živina je v naši županiji tako sestradena, da se je bati najhujših posledic. Ker nam je tudi toča vničala ves poljski pridelek, ne moremo sedaj živine vpreči — radi njene šibkosti — da bi vozila drva v Trst in od tam potrebnih živil. Dne 20. t. m. poginila je — pomislite — od lakoti 9 mesecev breja krava Jož. Race iz Podgrada pri Naklem v vrednosti 300 K. Bila mu je največja vrednost njegovega siromasnega premoženja. Prav gotovo dočakamo še enakih slučajev, ker za naše gorje se nihče od poklicanih činiteljev ne zmeni. Iz gotovega vira smo doznali, da je našo bedo pojasnil g. dežel. poslanec Josip Strekelj namestništvu in deželnemu odboru, a "bog je visoko i car daleko!" Deželni odbor ne pošlje ne sena, čeprav bi ga radi dražje plačali, nego goriški fjakarji.

Razpis natečaja. Pri c. kr. možki kaznilnici v Gradiški je razpisano mesto kontrolorja v X. činovnem razredu.

Vesti iz Istre.

Občinske volitve v Piranu. Predvečajanjem so se zaključile po dolgi borbi občinske volitve za III. razred v občin piranski. Zmagala je krščansko-socijalna lista s 743 glasovi proti 719 glasom, oddanimi za liberalno-socijalistično listo. Od 2567 vpisanih volilcev je šlo na volišče le 1472.

Te volitve so zlasti zanimive, ker so slab omen za laškoliberalno stranko glede prihodnjih deželnozborskih volitev.

Včeraj je volil drugi razred.

Roparski umor. Na cesti med Kantrido in Matulji so neznani lopovi ubili 40 letnega trgovca iz Matulj Frana Ferranda ter mu vzeli ves denar, ki ga je imel seboj. Orožniki zasledujejo zločince.

Vesti iz Štajerske.

Redni občni zbor slov. trg. društva v Celju se bo vršil dne 3. maja t. l. v mali dvorani Čitalnice v "Nar. domu" ob 2. uri popoldne a sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo rač. pregledovalcev. 5. Volitev novega odbora. 6. Sprememba društvenih pravil. 7. Sklep glede ustanovitve trg. bolniškega društva za Štajersko. 8. Slučajnosti.

Zadnje brzojavne vesti.

Dr. Wekerle na Dunaju. Konferenca skupnih ministrov.

DUNAJ 29. Zvečer je prispel na Dunaj dr. Wekerle. Jutri dopoldne prične konferenca skupnih ministrov.

Ne praznujejo maja.

DUNAJ 29. "Deut. Volksblatt" poroča iz Ascha (Česka), da so zaupniki socialistične stranke sklenili, da ne bodo v vsem okraju praznovali dan 1. maja.

Poneverjenja pri upravi fideikomisa.

BUDIMPEŠTA 29. Ogrski biro poroča iz Sopronja, da so pri upravi fideikomisa kneza Nikolaja Esterhazyja prišli na sled raznim nerednostim, vsled česar se je uvedla disciplinarna preiskava proti bivšemu osrednjemu ravnatelju dvornemu svetniku Josipu Haller in 5 višim uradnikom.

Nov bolgarski diplomatski zastopnik.

SOFIJA 29. Novoimenovani diplomatski agent za Pariz, Stančev se je podal na svoje mesto.

Tolstoj zopet obolel.

PETROGRAD 29. Tolstoj je zopet obolel. Ko so ga prišli zdrav. iz Moskve v Jasnajo Poljano se je Tolstoj počutil mnogo bolje.

Princ Trubeckoj v Carigradu.

CARIGRAD 29. Princ Trubeckoj je dopel semkaj z liberalnim poslancem dame Maklakovom. Podesta se v Mac demjo.

Nadškof resigniral.

CARIGRAD 29. Skopeljski katoliški nadškof, ki rezidira v Prizrendu, Troski se je vsled visoke starosti odpovedal svoji škofiji ter je odpotoval v Rim.

Nesreča na nemški vojni ladiji.

KIEL 29. Včeraj se je na vojni ladiji "Elsass", usidrani v tukušnjem pristanišču, pri raztrebljanju valj prarano razletela patrona. Pri tem sta bila 2 moža ubita, 4 težko in 2 lahko ranjena.

Naznanilo.

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da je prevzel dobroznano in staro gostilno

„AL BIVIO“

Sv. Ivan pri Trstu. Dobi se najboljšo vino ter Dreherjevo pivo. Domača kuhinja, točna postrežba. — CENE ZMERNE. — Priporoča se **IVAN GOMBAČ**, lastnik.

HALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. bencina za vsako vrstico. Najmanjša plačila 40 stot. Plača se takoj.

Zaloga vina Rojan 1. poleg obokov, prodaja na drobno in debelo: vipavsko 80 st., brijako 88 st., Opolo 80 st. Istrosko 72 st. Pivo v buteljkah črno, belo, in najboljše domače žganje. Priporoča se Anton Hrobat. 631

Vsakovrstne slamnike priporoča sl. občinstvu in gg. trgovcem Fran Cerar, tovarna slamnikov v Stob p. Domžale Kranjsko. Cenik na zahtevo pošt. prosto. Cene primerne, postrežba točna. 580

Sprejmejo se na hrano pri slovenski družini. Anastasio 16. prtilije, levo. 630

Proda se hiša z dobro vpeljano gostilno v Ajdovščini. Naslov pove „Inseratni oddelk Edinosti“. 628

Proda se stavbeno zemljišče na Greti tik glavne ceste. Naslov pove „Inseratni oddelk Edinosti“. 629

Agente za zavarovanje proti požaru itd. išče Drag. Starec, glavni zastopnik „Znaneje zavarovalnice“ na Proseku pri Trstu. 627

Strojvodja želi menjati službo radi poljske. Pisati: Glavna Pošta Trst pod št. 246 A. P. 609

TOVARNA POHIŠTVA

Aleksand. Levi Minzi

Trst — ulica della Zesa št. 45.

Zaloge:

Piazza Rosario št. 1.

Ulica Lazzaretto vecchio št. 36.

Trajna zaloga pohištva:

ulica della Sanità št. 14.

Pisarna:

ulica Lazzaretto vecchio št. 36.

Katalogi, načrti in proračuni na zahtevo.

Telefon: 6-70; 16-58. (Za informacije vprašati 6-70).

Trgovina z manufakturnim blagom

ANTON SANZIN pok. Frana - Trst, Barriera vecchia št. 11

VELIKA IZBERA iz barvanega fuštanja za srajce in obleke, pletenine, kravate modreci in razne potrebščine; srajce za moške hla, barvane in fuštanjaste. Ovratniki ovratnice zimске maje za ženske in moške in konfekcionirano blago za delavce.

Prvi valjčni mlin Josefa Krausa sinovi

Delniška družba v Osijeku.

Glavno zastopstvo

za Trst, okolico, Istro, Goriško in Dalmacijo

Friderik Schwarz, Trst

ulica Valdirivo št. 3

TELEFON 945

R. Neumann

Trst, Corso št. 22

Velikanska zaloga modernega obuvala

Amerikanski čevlji **Manie**
Higijenični čevlji **Chasalla**

Obuvalo za šport in lov. — Neprekosljiva kvaliteta. — Elegantne oblike.

Modistinja

izvežbana prečeta in izdeluje elegantne klobuke. Molin Grande 42, III., levo. 539

Ugodna prilika.

One osebe, katere želijo nabaviti si nov šivalni stroj samo za gl. 32 s triletno garancijo, naj pridejo v ulico S. Caterina 9, dvorišče, skladišče 1 A, kjer so na prodaj še štiri. 620

Zavoljo pomanjkanja

tukajš. znanstva, iščem tem potom olikano gospodično, prijetne zunanosti, zmerno slovenskega in nemškega jezika, v zakon. Imam 35 let in stojim v c. kralj. službi z 2000 K letne plače. Sivilje z nekoliko denarjem imajo prednost. Dopisi se prosijo pod „IDEAL“, glavna pošta, Trst.

Anton Perhauz, klepar

TRST, ulica Ponziana P. št.

628 (Sv. Jakob)

sprejme vsako kleparsko delo

po zmernih cenah.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Cermák in G. Juschke

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

BOGOMIL PINO

bivši urar v Sežani

ima svojo novo

prodajalnico ur

TRSTU

ulica Vincenzo Bellini št. 18

nasproti cerkvi sv. Antona novega

vsakovrstne verižice po pravih tovarniških cenah.

PASTIGLIE PRENDINI

od ogolunjene sladke skorje

znajditelj in izdejalj P. PRENDINI v Trstu

Počakane s kolajnami in diplomo.

Zdravniško priporočane pri gribovih, kašlju

hlipavosti, kataru.

Podeljujejo pevecem in govornikom čist glas.

Zaloga v lekarni PRENDINI in v vseh

boljših lekarnah v Trstu in Evropi.

Paziti je na nepošteno ponarejanje

ZAHTEVAJTE VEDNO „PASTIGLIE PRENDINI“.

Filijačka na Proseku št. 140

ulica dr. J. Cermák, bar. dežel. poslanec, pokost

perfarmer, dr. milo — Zaloga minirane vode,

zaka na parkete, na mize pripravljene

druga tambovke, malinovca itd. itd. 626

Te dni se je odprla „

nova kavarna

„ORAZIO“

ulica Acquadotto št. 22

katera je preskrbljena s tu- in inozemskimi

listi ter izvrstnimi likerji. — 2 biljarda.

Priporoča se uđani Giol Malnis.

Proda se velika hiša

na deželni cesti med Tolminom in Kana-

lom blizu sv. Lucije. Ista obstoji iz 12 sol,

kleti in velikega hleva. Okolu hiše je pri-

bližno 10 orolov obdelanega polja, travnik,

vinograd in sadovnjak. Primerna je za za-

sebnike kakor tudi za kako tovarno, ker je

29 m dolga 13 m široka ter dvonadstropna.

Ta hiša, ki bo imela v kratkem tri-

kratno vrednost, se proda radi selitve za

nizko ceno gl. 6000. Na isto se lahko

dobi posojilo gl. 4.000 na dve leti po 6%

obresti na l. vknjižbo. Agenti se honori-

rajo. — Pojasnila daje

Anton Šila, Podselo, pošta Volče.

Proda se velika hiša

na deželni cesti med Tolminom in Kana-

lom blizu sv. Lucije. Ista obstoji iz 12 sol,

kleti in velikega hleva. Okolu hiše je pri-

bližno 10 orolov obdelanega polja, travnik,

vinograd in sadovnjak. Primerna je za za-

sebnike kakor tudi za kako tovarno, ker je

29 m dolga 13 m široka ter dvonadstropna.

Ta hiša, ki bo imela v kratkem tri-

kratno vrednost, se proda radi selitve za

nizko ceno gl. 6000. Na isto se lahko

dobi posojilo gl. 4.000 na dve leti po 6%

obresti na l. vknjižbo. Agenti se honori-

rajo. — Pojasnila daje

Anton Šila, Podselo, pošta Volče.

Proda se velika hiša

na deželni cesti med Tolminom in Kana-

lom blizu sv. Lucije. Ista obstoji iz 12 sol,

kleti in velikega hleva. Okolu hiše je pri-

bližno 10 orolov obdelanega polja, travnik,

vinograd in sadovnjak. Primerna je za za-

sebnike kakor tudi za kako tovarno, ker je

29 m dolga 13 m široka ter dvonadstropna.

Ta hiša, ki bo imela v kratkem tri-

kratno vrednost, se proda radi selitve za

nizko ceno gl. 6000. Na isto se lahko

dobi posojilo gl. 4.000 na dve leti po 6%

obresti na l. vknjižbo. Agenti se honori-

rajo. — Pojasnila daje

Anton Šila, Podselo, pošta Volče.

Proda se velika hiša

na deželni cesti med Tolminom in Kana-

lom blizu sv. Lucije. Ista obstoji iz 12 sol,

kleti in velikega hleva. Okolu hiše je pri-

bližno 10 orolov obdelanega polja, travnik,

vinograd in sadovnjak. Primerna je za za-

sebnike kakor tudi za kako tovarno, ker je

29 m dolga 13 m široka ter dvonadstropna.

Ta hiša, ki bo imela v kratkem tri-

kratno vrednost, se proda radi selitve za

nizko ceno gl. 6000. Na isto se lahko

dobi posojilo gl. 4.000 na dve leti po 6%

obresti na l. vknjižbo. Agenti se honori-